

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám,
rovára a lap szellemi részét
illető közlemények kü-
lendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová
az előfizetési pénzek, a hir-
detések és ezeknek díjai,
val mint a felszólamlások
küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN, BATTIK MIKLÓS.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó
hivatalhoz küldendők. Nyilttér sora 1 korona.

„Boldog új évet.”

Ezzel a szép három szócskával üdvöz-
lik ma az emberek egymást. Rokonok, is-
merősök, olyanok is, akik nem is ismerik
egymást.

Az egyik őszintén, szíve mélyéből, a
másik szokásból, a harmadik szolgálai aláz-
kodással, a negyedik — s ezek vannak leg-
többben — újévi ajándékokhoz való jutha-
tás szempontjából.

Szép, szép az a jókívánás, de vessünk
csak számot magunkkal, valyon mit te-
szünk azért, hogy a beköszöntött újesz-
tendő meghozza azt a boldogságot úgy a
nemzetnek, mint a társadalomnak és az e-
gyeseknek is? És ha ezt a számadást meg-
csináltuk magunknak, éreznünk kell, hogy
az esztendő sok csalódásokkal jönnek —
mennek az élet nehéz küzdelmében, har-
cában és még sem teszünk semmit, hogy
az egymásra következő esztendő meghoz-
zák reményeink teljesülését, az unalomig
kivánt boldogságot és békességet.

Azt mondják, hogy az esztendő sor-
sát nem gyarló emberek intézik, mert „em-
ber tervez, Isten végez.” Pedig hej, de sok
függ az emberektől, hogy az újesztendő

boldogabban és békességesebben haladjon
el fölöttünk!

Boldog újévet csak úgy érhetünk el s
úgy érhet el az ország, ha az emberek so-
kaságát az egymás iránti jóakarattal, a terem-
tés utáni törekvés nagy, szép cselekedetek-
re sarkalja.

A tehetségek, az emberszeretettől átha-
tott tényezők azonban csak úgy vezethet-
nek a boldogulás útjára, ha bizalommal,
gyanusítások nélkül, kiválóságaik elismeré-
sével és emberszeretettel becsüljük meg tö-
rekvéseiket, ha nem áskálodunk egymás el-
len, ha az ország, a társadalom boldogulá-
sának emelkedését az összetartozandóság
erejével szolgáljuk, ha mindanyian szelle-
mi, erkölcsi és anyagi tehetségeinkhez mér-
ten veszünk részt az állam, az egyház, a
kultura, az ipar, a kereskedelem, a gazda-
ság, a társadalmi intézmények támogatá-
sában.

A míg azonban csupán csak a csö-
mörlésig megszokott udvariasság, vagy a
kapzsiság sablonosságával kívánunk egymás-
nak boldog újévet, melylyel a stréberség
és az üzleti élet állit elénk s dob ki ezeket
üdvözlő kártyákra és postabélyegekre, — mert
egyébbel alig tudunk, vagy akarunk hozzá-

járulni embertársaink boldogságához, — ad-
dig bizony ne számítsunk boldogabb újesz-
tendőre s addig az eféle kukli prédikációk
is hiába esnek, mert nem csak hogy a sze-
rint nem cselekszünk, hanem még csak el
se olvassuk az ilyesmitet.

Mi tehát a boldog újéveket nem kíván-
gatjuk, hanem csekély erőnkől igyekezünk
azokat elérhetni s a boldogulást előmozdi-
tani mindazokkal együtt, kik bennünket e-
zen törekvésünkben nemes intencióval és
önzetlenül támogatnak.

Temesközy.

Közgyűlés.

Képviselő testületünk f. hó 27-én közgyűlést
tartott Lipthay György főbíró elnökelete alatt, ki is
a gyűlést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesíté-
sére Komáromy József és Temesközy Gerzson gyűl-
tagokat kerte föl.

Papp Péter főjegyző előterjesztette az 1910.
évi költség tervezetet, melyet már egyik előző szá-
számunkban ismertettünk és méltattunk. A tanács-
által letárgyalt előirányzat 68. $\frac{2}{10.0\%}$ ban állapi-
totta meg az 1910 évi pótdadót, mert a költségve-
tés a szabályszerű időben, szeptemberben való
összeállítás alkalmával nem áll még a tényleges
viszonyoknak megfelelő adat rendelkezésre s így
az illetékes tényezők csak az előző évek arányai-
hoz kénytelenek alkalmazkodni.

Bizonyos körülmények folytán az előirányzat
tárgyalása az év végére, — leghelyesebb idő pont-

Egyházi férflak-névsora:

Református prédikátorok (lelkészek).

1626—1652. Gyömörei István, 1652—1700.
Tolnai János, 1700—1719. Tsászalai János, 1719—
1734. Szikszai István, 1735—1751. Kállai János,
1751—1762. Pápai József, 1762—1783. Csontos
Sámuel, 1783—1806. Vadász Pál, 1806—1807.
Barta János (ideiglenes), 1807—1827. Farkas And-
rás, 1827—1837. Fitos Pál, 1837—1866. Dezső
András, 1866—1903. Szánthó Elek, 1903—1904.
Makay Sándor, 1904- máig Kiss Zsigmond.

Róm. kath. lelkészek.

1737 S. Antalics Márton, 1738 S. Böhrlik
Mátyás, 1740. S. Suhaj János, 1745. S. Lukics
Ferenc, 1748. Antalics Márton, 1749. Király Mi-
hály, 1752. Esédi Ferenc, 1754. Hordos Ferenc,
1769. Sztránovszky János, 1776. Kozma József,
1784. Thury Pál, 1787. Szeliga József, 1795. Se-
bestyén János, 1797. Karleczhoffer Mihály, 1799.
Bodonyi Miklós, 1802. Érkesereői Andrassy János,
1863. Baráthy Huszár Antal, 1900-tól máig Lé-
vay Mihály.

II. Rákóczi Ferenc fejedelem védő levele 1703-ból.

Mi fejedelem Felső Vadászi Rákóczi Ferenc
Nemes Sáros Vármegyének Örökös Fő-Ispánnya.

Adjuk tudtára mindeneknek a' kiknek illik o'
mi levélünknek rendiben. Hogy mivel Isten édes
Hazánk s' Nemzetünk az idegen Nemzet santzor-
lató igája alatt nyomorgó s' szenvedő hajdani ál-
lapottját Fegyverünk által naponként szabadította.
Azért megértvén édes Hazánk ily szabadítása mel-
lett való indulatunkat Abonyi Lakosok, Közönse-
gesen Hazajokhoz Hozzánk igaz szereteteknek s

TÁRCA.

Emlékezzünk régiokről.

Abony város levéltárában levő eredetiek után közreadja
Győre János ref. főiskolai tanár.

„Új mellém a kandallóhoz,
Föl van szítva melege!”

Himfy költőjének (Kisfaludy Sándor) eme
kedves sorai jutnak eszembe. A száz év multan
is varázslatos hangú felhívásnak szívesen engedünk
s az Úr Jézus születésének napjaiban közelebb
húzódunk a barátságosan lobogó tüzhöz s emlé-
kezzünk régiokról, kik máskor voltak. Városunk
levéltára nem gazdag multjára vonatkozó emlé-
kekben, de mégis van egy pár feljegyzés, emlék,
ami mindnyájunk érdeklődését, — kik tiszteljük
a multat, — felkeltheti. Az első ezek között a
város lakosainak összeírása 1698-ból. Miként az
egyházi feljegyzések bizonyítják, városunk lakosá-
gának legősebb elemét a reformátusság kepezte.
Az alább következő összeírásban szereplő csalá-
dok s így az egész város ebben az időben kivétel-
 nélkül Kálvin hitét vallják. Ha végigtekintünk e
névsoron, még sok olyan családok akadnak, me-
lyek a hosszú három század elteltével, ma is itt
virágoznak.

A második emlék a református prédikátorok
s róm. kath. lelkészek névsora 1626-tól, illetve
1737-től máig. A harmadik a „Nagyságos Feje-
delem”, II. Rákóczi Ferenc védőlevele 1703-ból.
Bzokori nyomtatvány, a fejedelem sajátkezű alá-
írásával. A negyedik Maria-Terezia vasárszabadal-

ma 1748.-ból, — mely egyuttal Abonyt minden
időkre városi rangra is emeli. De beszéljenek
helyettünk az emlékek.

Abonyi lakosok összeírása 1698.-ból.

Ágoston György, Barna István, Bóné András,
Czere György, Czigány Ferenc, Czompó András,
Dárin Mihály, Deli Mihály, Dikó Sámuel, Diószegi
István, Dobozi Gergely, Dobozi János, Dobozi
György, Dobozi Mihály, Eöri János, Elek István,
Földvári István, Földakri Mihály, Fitos István,
Fitos János, Fekecs Miklós, Fitos György, Györe
János, Györe Gergely, Gyikó Pál, Halasi Mihály,
Hajdu András, Halasi János, Halasi Gáspár, Imre
János, Kállai Mihály, Kővágó János, Kis István,
Kállai Sámuel, Kása Mihály, Koskár György, Ki-
rály István, Kassa István, Kassa Gergely, Maczák
András, Molnár András, Makai András, Mészáros
János, Madarasi István, Mészáros András, Mis-
kolczi Mihály, Mesterházi Péter, Magyar Gergely,
Nyikos János, Oskoda János, Patkós Mátyás,
Pásztói Mihály, Pápai József, Polgár István, Pataki
János, Retkes István, Rozgonyi Mihály, Rozgonyi
István, Retkes Márton, Rideg Márton, Szoboszlai
Takács István, Öreg Szabó Ferenc, Szikszai Gá-
bor, Suba Pál, Szabó János, Szondi György, Sar-
kady Gergely, Szabó Gergely, Szombat Pál, Szilá-
gyi János, Sallai István, Szeder Pál, Szobi János,
TsiBOR (Csibor) Mihály, Tornócs István, Tóbiás
János, Torma György, Tóth István, Torma János,
Kis Mihály, Kis János, Kovács Mátyás, Kaeska
István, Kovács Juhász János, Varga János, Varga
István, Varga Pál, Vízitövi János, Vízitövi András,
Váradi István, Vecsei Sámuel.

ra — maradt s ennek, valamint Nagy Lajos jegyző nagy szorgalmat és munkát igénylő utánjárásának, valamint az adók szigorú és pontos kezelésének köszönhető az az örömdetes jelenség, hogy ez év végéig több függő adósságokat ki fizethetünk, pénztárunk a hátralékok apasztásával kedvező helyzetbe jutott s így több kálási címlettel tetemes leszállítás lett elérhető úgy, hogy jövő évben ismét megszabadulhatunk több apróbb adósságtól, hasznos befektetéseket is eszközölhetünk, még is a póladónk a tervezett előirányzat 68²/₁₀ %-ról leszálít 63⁰/₁₀-ra a múlt évi 64⁰/₁₀ nál 1⁰/₁₀-kal kevesebbre.

A költségvetés keretében újabb kiadásként beállított 48 kor. az izr. tanzászlóalj téli torna termének fűtésére, 30—30 kor. a posta épület elé és az izr. imaház mellé felállítandó egy—egy vilamos lámpára. Ellenben a kiadások rovata lejjebb szállítottatott 6507 kor. 69 fillérrel.

A költségvetés áttanulmányozása, valamint a jegyzők felvilágosításai, s a befektetéseknek a jövő évi költségvetésből leendő kimaradása, bizonyos jövedelmek gyarapodása, végül háztartásunk lelkiismeretes kezelése és vezetése folytán alapos eredményünk lehet arra, hogy az 1911. évre póladónk ismét lejjebb fog szállni.

Végül az előjáróság bejelentette, hogy a takarékpénztár, a város kölesőnei után esedékes kamatlatát 6⁰/₁₀-ra szállította le, mit a közgyűlés örömmel vett tudomásul.

Nagykátai község vesztesége.

A „Nagykátai Járás Hírlap”-ból vettük a hírt, hogy Keglevich Gábor gróf, egreskátai nagybirtokos egy szép, érdekteljes iratban bejelentette a képviselőtestületnek Nagykatá község kötelekéből való eltávozását. „A képviselőtestület míg egy részt mély sajnálattal vette tudomásul a gróf távozását és azt a veszteséget, mely távozásával Nagykatát éri, másrészt tiszteletéről, igaz nagyrabecsüléséről és mély hálájáról biztosítja a grófot Nagykatá és a nagykátai járás érdekei iránt mindenkor megnyilvánult meleg érdeklődéséért, jóindulatáért és pártfogásáért.”

A minő igaz sajnálattal vette tudomásul Nagykatá az ő diszpolgárának eltávozását, ép' oly őszinte érzéssel fejezzük ki örömmünkét afőlött, hogy a nagyérdemű gróf nem másbóra, hanem abonyi kastélyába helyezte át lakását, abba a kastélyba, ahonnan oly sok jótétemény szállott a szegény népre, siri poraiban is áldott emlékü anyósa, a jótékonyágáról nevezetes matróna által.

Immar tehát Keglevich Gábor gróf a miénk. Ezután már miénk lesz az ő hazafisága, miénk agilitása, miénk az ő nagyszívű nejeének jótékonyága. Biztosítjuk arról, hogy községünk iránt ta-

hüségnek megbizonyítására nálunk s Táborunkban magatokat megjelenteték, kívánván egyszersmind Protectionalis levelünket magok személyek jószágok iránt közönségesen, kiknek kéréseket is méltóknak ítélvén ezen Pecsétes Protectionalis levelünk által hüségünk alatt levő mind lovas s mind gyalog tiszteinknek új hadainknak mind közönségesen mind személy szerint parantsollyuk Se Személyekben háborgatni, Sem falun mezőn levő javaikban akármilyen nével nevezendő Jóságokban sokkal inkább Templom s kerítésen belül Templomokban s Iskolákban kart tenni s felverni, felveretni se magok tisztektől meg ne próbálják, se pedig directiojuk alatt való hadainknak elkövetni meg ne merészeljek, Tiszteink is meg ne engedjek. Különbö valakik ezen parantsolatunkat megvetvén az ellen eszeleksenek és a megnevezett helynek lakosait személyekben vagy pedig jószágokban meghaborították s károsították, szoros Edictumunk ellen vétkezvén, valamint az Edictum continentiaja hozand magával, a szerint való kemény szententiait s büntetést és halált érdemnek szerint el nem kerülik.

Kelt Tokajnál levő tábor helyünkben Die 22 Mensis Sír Anno 1703.

Rákóczi m. p.

Abonra.

Mária Terézia Vásár-szabadalma 1748.-ból.

Mi Mar a Terézia Isten kegyelméből Római Császárnő, Magyar, Cseh, Dalmát, Horvát és Tótország királynője, Ausztria főhercege, Burgung, Brabant, Stajer ország, Karinthia és Kraina, Habsburg, Flandria, Tyrol és Göre stb. grófja emlékeztetbe ajánljuk ezen sorok erejénél fogva jelentvén mindenkinek, akiket illet hogy Mi mind a mi híveink-

nusitandó jóindulatáért, tisztelet, hála és nagyrabecsülésel fogja a lakosság körülvenni.

S megvagyunk győződve, hogy a nagykátaiakat ért veszteség — a mi nyereségünk leendő.

Isten hozottal köszöntjük a nemes grófi családot városunk falai között.

A gyermekek házfegyelmezése.

A házi nevelés legnehezebb ágazata, a gyermekek fegyelmezése. Ugyanis a gyermek természetében rejlő, vagy tudatlanságából származó rosszra való hajlandóság, — kezdve a kisebb rendtelenségektől a magasabb fokú kihágásokig, — számtalan formában nyilatkozik meg. Első sorban a szülőnek kötelessége a gyermek rosszra való hajlamait — amennyire ideje engedi — szemmel kísérni s mint természetes nevelőnek kötelessége — ha képes reá — odahatni, hogy a rosszra való hajlamok jó irányba tereltesse, belőtök kiirtásának. Ennek eszköze a fegyelmezés, vagyis az a szándékos reáhatás, amely csakis a jó- és helyes módon való eszelekvést engedi meg a gyermeknek.

A fegyelmezésnél nem állítom, hogy minden szülő, de sok szülő a legkisebb ok miatt is többször a mesterséges büntetéshez folyamodik. Veréssel és más drasztikus eljárással iparkodik gyermekeit rendre szoktatni, vagy valamely kihágás miatt megbüntetni. A büntetésnek bármelyik fajtával járó faja is, — nem alkalmas mód a fegyelmezésre. Nem pedig azért, mert a testi fenyegetés mindég károsan hat a lélek erkölcsi érzetere. Ütlegekkel nevelt gyermekből rendszeren goromba, szivtelen, verekedős természetű ember válik, aki legkisebb sérelmet sem képes eltűrni, megbocsájtani embertársának, aki mindég kész arra, hogy felfortyanva ököljogát érvényesítse, avagy srofos botjával, drótkötélvel, bicskájával százszoros elégtételt szerezzen magának a vett enyhe sérelemért.

Ime, a verés — verekedést szül, ez pedig — sajnos — oly sokszor nyílja meg a börtön ajtóját.

Már az iskolában, különösen az udvaron, játék közben meg lehet ismerni azokat a típusokat, akik otthon bőven kikapták részüket az ütlegből. Az ilyen bottal, sodrólával, seprűnyéllel, pofonokkal, vizeskötéllel nevelt gyermekek nem hagynak békét a többinek; addig böstörködnek, amíg bele nem kötnek a többibe, amíg meg nem bántalmazzák a békésebb hajlamúakat, amíg elégtételt nem vesznek másokon az otthon nyert testi sérelemért.

S vajjon milyen eljárást tanúsít a tanító az olyan gyermekekkel szemben, akik a gyakori testi fenyegetések által el vannak rontva? Talán ő is pofonokkal kedveskedik a verekedő gyermekeknek?

nek, nemes Galánthai Bilogh János és István és nemes Balogh Magdolna néhai nemes Farkas Gáspár hátrahagyott özvegyének, részben ugyanazok Pest vármegyében fekvő Abanyának nevezett falujok, azaz birtokuk bírái esküdtjei és egész közönsége ez okból Fölségünk elé terjesztett legalázatosabb kérésére mind pedig megnevezett országunk Magyarországnak mint fentnevezett Abany falu, azaz birtok említett lakosai és bentlakóinak hasznára nekik különös es. kir. kegyelmünkből jóváhagyjuk és megengedjük:

Miszerint nevezett birtok Abany mostantól kezdve ezután jöendő és örök időkre, nemesak város névvel birjon és úgy ezimeztessék, hanem hogy ugyanazon nevezett Abany birtokban három rendű esztendő szabad vásár, azaz esztendő szabad piac örökkön tartathassék ugyanannyi nevezett vásárok előtt mindig három nappal tartandó baromvásárral együtt; és pedig: az első szent Petronella ünnepén, mely Május 31 napjára esik, a második Szt. I. ünnepén, mely Augusztus 20-ra esik, Szt. András ünnepén, mely november 30-ra esik, mindazon szabadalmak és előjogokkal, melyekkel más városaink mezővárosaink és falvaink szabad vásárai tartatnak, sőt megengedjük, helyben hagyjuk, kijelentjük ezimerünk és jelen sorok erejével, mindazonáltal mai bármely szomszédos helyek vására, azaz esztendő szabad piacjai hátránya nélkül. Minélfogva titeket magyarrókát, kereskedőket, jelenlevőket, utasokat és más bármely vásáros embereket, jelen levő rendvel megnyugtatónk, biztosítunk és bizonyossá teszünk, hogy a nevezett vásárokra, azaz esztendő szabad piacokra, melyeket Mi nevezett Abany mezővárosban előre becsátott módon örökre en-

Ezt nem teszi. Eljárása egyszerű és természetes. Elkülönbíti a többitől, beküldi a tanterembe őket s így a játszásban való nem részesülhet — természetes büntetésük leendő iménti rendellenkedésükért. Az esetleg megismételt eljárásnak következménye az, hogy a veréssel nevelt gyermek felhagy a verekedéssel, a neki annyira tetsző játék kedvéért.

Ezt a természetes fegyelmezést kell a házi nevelésnél is érvényesíteni, amikor csak lehet.

Igy például a gyermekek nem na von szeretik ruhájukat, egyéb holmijukat rend n tartani. Ezért nem kell agyba főbe ver i őket, h nem egyszerűen utasítsák a szülők gyermekeiket széthányt holmijuk rendbeszedésére. A rendbeszedéssel járó fáradság elegendő büntetés lesz nekik.

Gyakran megtörténik, hogy a gyermekek házi feladat iráskor tintásüvegjüket vigyázatlanságból vagy esitalanságból feldöntik. Következménye rendszeren egy nagy tintafolt, meg egy pár sipka az anyuskától. Ez utóbbi mind rúkébb lesz, ha a tintafoliot azon frissiben lemosatjuk a gyermekkel.

A sáros lábbeli felhuzásáért sem kell testi-fenyítéssel illetni a gyermeket, mert ahogy felhuzta, úgy le is húzhatja és kitakaríthatja azt.

Ha a gyermek mosdatlan és fésületlen, — ne engedjük addig ki a szobából, ne adjuk addig oda reggelijét, míg meg nem mosdott és meg nem fésülködött.

Ha új ruháját rongálja, piszkolja, — egész komoly nyugodtsággal levetetjük vele az újat és felvetetjük a régi foltosat. — Az a fájdalom, amit érez a gyermek az új ruha levetésekor, nagyobb hatást gyakorol lelkére, mint bármely elagyabugyalás a testére.

Vannak azonban az imént felsoroltakon kívül nagyobb hibái is a gyermeknek. Így például legtöbb gyermek nem szeret, nem tud engedelmeskedni. Ez a nagy hiba, nevezhetjük inkább bűnnek, igen sokszor felháborítja a szülőt, tettelességre ragadja, amelynek sajnálatos következményei is szoktak lenni. Az a szülő, aki felháborodik gyermeke engedetlensége miatt, aki szitkozódás, átkozódás és verés alakjában ad kifejezést, egyensúlyt veszített önuralmának: az a szülő nem ért a neveléshez. Nem bosszúállással kell a gyermeket javítani, hanem higgadsággal intézett lelki ráhatással.

Ha engedetlen a gyermek, első leendője a szülőnek rosszalását kifejezni imígyen: „Édes gyermekem, te engedetlen, rossz gyermek vagy. Az ilyen viselet, nem helyes viselet. A jó gyermek szót fogad szülőinek. Légy te is ilyen.”

Ismétlődés esetén a szülőnek második leendője szomorúságot mutatni az arcon, hogy lássa a gyermek, minő szívfájdalmat okozott engedetlenségével.

gedélyeztünk és engedünk, minden áru dolgaitok és javaitokkal szabadon, biztosan és személyesen, jószágaitok és áruitok minden feltele rettegése nélkül menjete, siessetek és járuljatok, s ugyanott minden ügyeiteket elvégezvén, ismét tulajdon, ugyanazon helyekre menjete, ahová inkább tetszeni fog minden koron sértetlenül személyetek és dolgaitokban, melyek a Mi pártfogásunk és különös oitalmunk alatt állandóan maradnak. És akarjuk, hogy ezen piacokon és egyéb nyilvános helyeken mindenütt közhírré tétessenek.

Jelen levelet pedig, melyet Mi titkos pécsetünkkel, melyet miot M a g y a r o r s z á g királynője használnak megerősítettetni parancsoltunk annak elolvasása után ismét visszaadatni akarjuk és visszaszolgáltatni parancsoljuk.

Kelt a Mi főhercegi városunkban Bécsben Januarius hó 8 napján Az Ur 1748 ik esztendőjében Magyar, Cseh és egyéb országunk fölötti uralkodásunk 8 ik évében.

Maria Theresia s. k. (L. s.) Gróf Nádasdy Lipót Koller Ferencz s. k.

A legfőbb es. Fölség jelen kegyelmes vásári szabadalma 1748. év Julius hava 3 napján Pest es. kir. városban Pest Pilis és Solt törvényesen egyesült vármegyék parlamentáris gyűlésén magamódja szerint felolvasztatott, kihirdettetett és közhírré tétetett, senki ellene nem mondván, Beniczki Beniczky István, nevezett egyesült vármegyék rendes esküdt jegyzője által s. k.

Hogy jelen másolat az ő igazi valódi és eredeti szabadalmával, mellyel egybevettetett és összehasonlítottatott, megegyezik tanúsítom. Posony Jul. 12—1787. Simándy György Posony megye esküdt székének elnöke.

Ha még a szülői bánat sem szünteti meg a gyermek engedetlenségét, úgy a harmadik teendő: a természetes büntetéshez kell folyamodni.

És miben áll ez esetben a természetes büntetés, illetőleg reáhatás? A kedves és kellemes dolgok megvonásában áll.

Ha játszani kérekedik — ne engedjük, ha napközben, a rendes étkezéssel kivül, mondjuk gyümölcsöt, süteményt, kenyeret kér — ne adjunk, ha sétáinkban velünk kívánna jönni — ne vigyük magunkkal, stb. Egyszóval ne fogadjon a szülő sem szót gyermekének, ne hallgasson mindaddig kérésvárára, amíg nem mutatja a megjavulás jeleit. Hadd szenvedjen, hadd érezze át szívében azt a fájdalmat, amit engedetlensége által, önmagának szerzett s így mérlegelni fogja tudni azt a fájdalmat is, amit engedetlenségével szülőinek okozott.

Amint a gyermek a megjavulás jelét mutatja, azonnal ragadja meg az alkalmat a szülő, hogy abbéli örömeinek kifejezést adjon. S ami kérését eddig a gyermeknek nem teljesítette, ezután igyekezzezzék annak eleget tenni.

Ilyen természetes ráhatásokkal lassan-lassan levetkőzi a gyermek a rendetlenséget, vigyázatlanságot, tisztaság-, takarékoság-, engedetlenség, stb. iránti érzéketlenséget anélkül, hogy a szülő csak meg is kísérlette volna a testi fenytéket alkalmazni.

Végül kérem a tisztelt szülőket, sziveskedjenek az általam megírtt nevelési eljárást — amennyiben arra szükség volna — gyermekeik fegyelmezésénél alkalmazni. Ha be fog válni, úgy bizonyára nem lesz okom sajnálni azt a fáradságot, amit képezdész koromban magánszorgalomból a nagyhirű filosof-paedagogus: Spencer Herbert műveinek tanulmányozására fordítottam.

Veverán István.

MI UJSÁG?

— **Előléptetés.** A közokt. miniszter Görk Gyula polg. iskolai segédtanárt a X-ik létezési osztályba rendes tanárrá léptette elő.

— **Boldog szegények.** Sokan azt hiszik, hogy a szegényház lakói a legelhagyatottabb alakjai a társadalomnak; valami olyan ekszisztenciák, akik hideg szobában nélkülözések és éhség közt élnek át szomorú napjaikat. Való igaz, hogy nem irigylendő az ő sorsuk, mert akik odajutnak, azok már meghaltak a társadalomnak; céljaik már nincsenek, tengéletet élnek egyik napról a másikra, míg testi nyomoruságuknak véget vet a halál. De addig is a lehetőség mértékéig gondoskodva van arról, hogy életük folyása ne legyen borzalmassá téve az éhség és hideg gyötrelmeivel. Gondoskodva van arról, hogy legyen elegendő táplálékuk, legyen meleg szobájuk, nyugalom adó pihenőhelyük. S még ezek mellett ellátogat hozzájuk a mindenről gondoskodni tudó áldott szeretet, amely éltük komorságába egy kis fénysugárt, egy kis örömet, egy kis reményt, egy kis vigaszt sző be varázslatos kezekkel. Többszöri híradásunk igazolja azt, hogy a szegényház lakói habár el is vannak különítve a társadalomtól, de nincsenek kirekesztve a nemes szivekből, amelyeknek szeretete mindig meg tudja találni a kedvező alkalmat a jótékonyagra. Így a Karácsony ünnepe sem múlt el anélkül, hogy a szegényháziak ne érezték volna a szeretet nemtörőnk jóságát. Engedelmet kérünk, mielőtt felszámolunk, hogy ft. L é v a y Mihály apát, esperes-plébános, a mi szeretett országgyűlési képviselőnk most is, mint ezelőtti években, szépen díszített karácsonyfát s ajándék gyűjteményét egy kosár kalácsot küldött a szegényházba. Ugyanazok egy nagy kosár kalácsal tette örvendetessé az ünnepet a szegényháziak előtt a nemes szívű főúr, gr. K e g l e v i c h Gábor. December hó 23-án és Karácsony első napján főpapunk nagylelkűségéből bőséges ebédben volt részük munkára képtelenné vált szegény ember-társainknak. — Igazán boldogok azok a szegények, akiknek ily nemes lélekűletű mecenásuk, jótévedőjük van. Áldja Isten boldogsággal a jószívű mecenásokat!

Filantrop.

— **Titkos jótékonyág.** Polgári iskolánk egyik kedves tanárnője Karácsony szombatján telepakolt egy nagy kosarat mindenféle jó elemővel s azt maga után vitelve sorra látogatta a nyomorral küszködő szegényeket s osztotta ki nekik a kosár becses tartalmát, itt ott pénzbeli adományával is segítve az arra szoruló szegényeit. Egy kis nyomorok gyermeknek pedig csináltatott egy kis ágyaszkát, több tanítványával hozzáfogott

az ágynevelés elkészítéséhez s Karácsony estéjén már abban feküdt a kis gyermek, álmodva a kis Jézus irgalmasságáról s az angyali szívű jóságos néniéről, Lengyel Klára urhölgy-ről, ki mindezeket adományozta.

— **Halálozások.** Polgári iskolánk közszertetben álló igazgatójának anyósa, özv. Salamon Miklósné szül. Földváry Anna, életének 65-ik övzvegységének 2. évében, hosszas és súlyos betegség után, december hó 26-án elhunyt. A megboldogultnak temetése dec 28-án ment végbe, mely alkalommal nt Kiss Zsigmond ref. lelkész megható gyászbeszédben bucsuztatta el a sokat szenvedett édesanyát, anyóst, nagyanyát és testvért szeretett övéitől. Az énekkar szép gyászadalokat adott elő. Szeretett vőlegényével négyesfogatu gyászhiatára emelték a fekete ére koporsót s elhelyezték föléje a szebbnél szebb élővirág koszorúkat. És kivitték a kedves halottat a temető kertbe, ahol, — távol az édes szülőföldtől — fogja örök álmait aludni. Nyugodjék békében! A végtisztelességen jelen volt városunk előkelőségeinek úr és hölgy tagja, a plébánia hivatal — vasúti főnökség, a polg. és a rom. kath. iskola testület, a szerkesztőségünk és még számosan társadalmunk minden osztályából. Az elhunytat gyászolják: Dr. Salamon Miklós, Homok Istvánné Salamon Anna gyermekei; Dr. Salamon Miklósné Gaják Mária menyé; Homok István veje; Salamon Ödön, Salamon Anna, Homok Erzsike, Homok Pistika unokái; özv. Ghyez Vilmosné szül. Földváry Jolán nővére. — Fogadják a gyászoló család szerkesztőségünk őszinte részvétét!

Súlyos csapás érte Löffler Miksa előkelő nagykereskedőnk és családját József nevű 13 éves fiuk hirtelen történt elhalálozásával. Őszinte részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak.

— **A méhészet köréből.** Az orsz. méhészeti felügyelőség most állítja össze az ország méhészeti statisztikáját, mihez az előjáróság is elkészítette az itteni viszonyok adatait. E szerint nálunk ez évben 38-an foglalkoztak méhészetel 564 kaptár méhesaláddal. Termeltetett összesen 21 méter mázsa méz és 78 kgr. viasz. A méz termelés kaptáronként nem üti meg a 4 kgr-amat sem, a mi nagyon szűk termelési viszonyokat ábrul el s minek oka a nagy szárazság volt. Nagyobb termelők: Temesközy Gerzson 80 családdal, Krajcsi Ferenc 67, Homok István 60, Beviz Mihály 53, Király Ferenc 50, Diez Ferenc 36, Szücs István 22, Varady János 15, özv. Csopkay Ferencné urnő 15, Dobos Károly 14, Bogó István 14, Kováts Béla 12, Németh Ferenc 11, Skultéti András 9, Palásti István 9, Br. Weigelsperg Éde 8, Kopecký Lipót 6, Tantossy Kálmán 5, Birta József 5, Drubina Dániel 5 és Skultéti István 5 mozgó kaptárral. A nyári nagy szárazság nem csak a méz termelésre, de a családok fejlődésére is igen nagy hátránnyal volt, úgy hogy p. o. nálam 15 műraj készítésével ugyan annyi anyáttalodott el, melyeket semmi körülmények között sem lehetett meganyásítani. Híjába, a rossz időjárás a gazdaság minden ágában érezteti káros hatását.

Temes.

— **Elszámolás.** Karácsony másodnapján a Népkör által tartott táncmulatságon az összes bevétel volt 135 kor. 32 fil., kiadás 54 kor., tiszta jövedelem 81 kor. 32 fil. Felülfizettek: B. Varga János 4 kor., Szabó Sándor, Tamasi József, ifj. Fehér János, Tóth Sándor 1—1 kor. B. Szabó József, F. Kasa Károly 40—40 fil., mely szíves felülfizetésekért hálás köszönetét fejezi ki a kör választmánya.

— **Mulatság.** Az abonyi Katholikus Olvasóegylet január hó 6-án, Vízkereszt napján saját termeiben az egylet újonan épült helyiségeinek költségei fedezésére zártkörű táncvigalmat rendez, melyre a boléptidij személyenként 80 fil., páronként 1 kor. 20 fil., családonként (1 férfi 2 nő) 1 kor. 60 fil. Kezdeté este fel 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadhatnak és hiélapilag nyugtáztatnak. E mulatságon csak egyleti tagok jelenhetnek meg, miért is a meghívó másra át nem ruhazható, s minthogy boléptidijgyűl is szolgál, a rendezők kívánatára előmutatandó.

— **Boldog — Félégyháza.** Özv. Kalmár Józsefné kfélegyházi lakos egy millió és százhuszonkilenc ezer kétszáznegyvenkilenc korona értékű vagyonát Félégyháza városára hagyta s azt a város már át is vette. Ezután már elhagyhatja Félégyháza a „Kis kun”, s felvetheti a „Boldog” előnevet.

— **Rombadölt iskola.** Jászkarajenőről írják: M. hó 24-én a délelőtti órákban rémületes recesség és ropogás verte föl a község utcáit,

mikor az utcán levők magukhoz tértek, megdöbbenve látták, hogy az egyik három tantermes iskola romokban hever. Nagy sz. recessé, hogy előadás, karácsonyi szünet lévén, nem volt, különben a tulzsfolt tantermekben ki tudja, hány áldozatot követel a garasos gazdálkodás. Mint ugyanis velünk közlik, az iskola rombadölesének oka az volt, hogy ezen év szeptemberében a régi faszindely helyett eszeréptetőt raktak föl, költség kimélelsből, ahhoz értő mester nélkül.

— **Cegléd nem lesz mértékhtesítési központ.** A ceglédi ipartestület azt kérte a kereskedelmi minisztertől, hogy Cegléd is olyan mértékhtesítési központ legyen, mint Kecskemét. A miniszter azonban a kérelmet nem teljesíthette, mert Cegléd forgalma nem igényelheti azt, hogy állandó mértékhtesítési központ legyen.

— **Repülőgép Szolnokon.** A szolnoki máv. műhelynek 100 munkása összeállott és elhatározta, hogy megkeresett fillérekből felretesznek annyit, amennyi egy új elveken alapuló repülőgép megépítéséhez szükséges. Ezt a gépet Székelyhdy László szolnoki máv. műhelyi gépész konstruálja, melynek szabadalmi költségeit Daniczák József szolnoki kereskedő fedozte. A gép Neugebauer Antal gépgyáros műhelyében készül, aki a szerszámokat díjtalanul engedte át használatra. A gép tavaszig elkészül, s akkor megkezdődnek a felszállási próbák, mely célra Geiger Jenő szandai birtokos engedett át területet. A terv szerint a villamos gyújtás teljesen mellőzve lesz s így a gép biztonsága nagyban fokozódik.

— **Tisztelt olvasóink!** Bizonyára szívesen fognak megismerkedni a „Scott-féle Emulsió”-val, mely általános ismert háziszser, vagyis csukamájolaj, csak hogy az utóbbit teljesen jó ízű és könnyen emészthető formában nyújtja. Gyermekek különös előszeretettel veszik be a „Scott-féle Emulsió”-t, mert jól ízlik. Kapható a gyógyszer-tárakban.

— **Lelkészek lovasítása.** A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, melynek értelmében a póttartalékos lelkeszek mozgósítás esetén lovasítva lesznek.

L á z

és egyéb gyengítő betegségek után a teljes egészség gyors visszanyerésére a

Scott-féle csukamájolaj Emulsió

biztosan kipróbált szer.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszerrel egyet — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Kellemes ízű, könnyen emészthető és ennélfogva sokan vehetik, akik más szerket nem tudnak bevenni.

A Scott-féle Emulsió

azonfelül sokkal hatásosabb is. A tisztaság ideálja.

A Scott-féle Emulsió a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fil.

Kapható minden gyógytárban.

Értesítés.

Van szerencsém a t. közönség szíves tudomására adni, hogy dr. Jirst féle Wolf-ram villany-lampa minden nagyságban átlam kapható. Minden egyes lámpaért jótállást vállalok.

Tisztelettel

Perényi Mór.

Hirdetés.

7 koronába kerül fiuöltöny finom szöveta-maradékból. — Vikéki megrendeléseknél elegendő a kor megjelölése.

Rotkel Arnold, úriszabó, Podmaniczky-utca 77. sz. Budapest.

Eladás.

Egy teljesen jó karban levő bicikli jutányos áron eladó Bulassy Gyulánál, br. Harkányi gözmalom.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. közönség szives figyelmét a nagyságos DEUTSCH GYULA úr tulajdonát képező Pusztá-Ernayói birtokának folyamatban lévő eladásra felhívni.

A birtok Pest megyében Ceglédhez 1 órányira fekvő Tortel község és a Nagyköröshöz tartozó Nyilas és Ludasi tanyák közvetlen szomszédságában, Cegléd, Nagykörös, Abony városok, Jászkarajenő, Kocsér községek és a Tetélleni puszták határában fekszik.

Megbízásunkhoz képest az eladások általunk Cegléden intézeti helyiségünkben eszközöltetnek, a t. közönség kényelmére azonban megbízottaink minden vasárnap és ünnepnapon a birtokon vannak, kik úgy a szükséges felvilágosítások megadásával, mint az eladásokkal meg vannak bízva.

A vétel megkönnyítésére az eladások kisebb és nagyobb részletekben kedvező fizetési feltételek mellett történnek.

A vételár lefizetésére jutányos törlesztéses, vagy egyszerű kölcsönöket bocsájtok a t. közönség rendelkezésére.

Közelebbi felvilágosításokkal készséggel szolgál a

Cegléd, 1909. május hó.

**CZEGLÉDI IPAR- KERESKEDELMI BANK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, CZEGLÉDEN.**

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63.

Altal a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgépek,
szalmakaszalozók, járgény-cseplőgépek, löhere-cseplők, tisztító-resták, kenőolajozók, kasszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapátók, szecskavágók, répavágók, kukorica-moratólok, darálók, őrlőmalmok, egyzetemes szélárók, 2- és 3-vasú árók és minden egyéb gazdasági gépek.

Szőlőoltványokat

szállít amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva, legdúsabb vála-ztékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kisküküllőmenti első szőlőoltvány-telep.

**Tulajdonos: CASPARI FRIGYES.
MEDGYES, 61. SZ (Nagyküküllő-m.)**

— Tessenek képes árjegyzéket kérni! —

Az árjegyzékben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, emellett minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyoságot szerzhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

SIDOL

bárminemű fémet fáradtság nélkül kifényesít.

S I D O L

a földkerekség legkitünőbb tisztító szere.

Kapható: 1 kor. 50 fill., 75 fill., 50 fill. és 24 filléres üvegekben, kizárólag csak

STEINER JOZEFIN
fűszerkereskedésében,
ABONY, KÖRÖSLÚT.

Saját érdekében

csak B O H N - f é l e

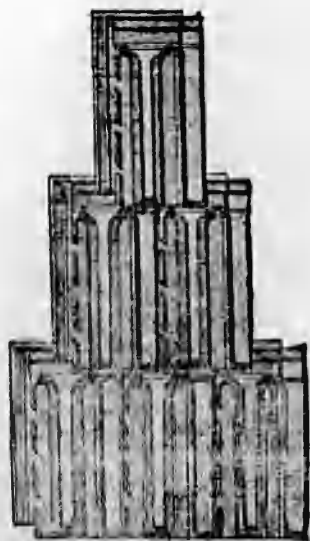
nagykikindai és zombolyai cserepet fogadjon el és utasítson vissza más silány minőségű cserepet, mert

csak a B O H N - f é l e

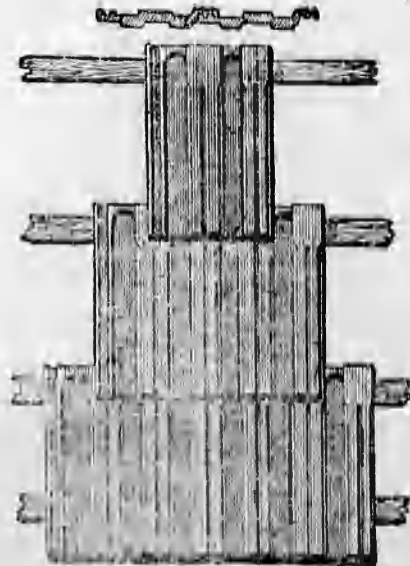
cserep jutányos, szép és szakszerű fedőanyag.

— Tessenek mintát és árjegyzéket kérni! —

B O H N - C S E R É P G Y Á R Z S O M B O L Y A.

Bohn kikindal cserepe.

Bohn zombolyai cserepe.